

DZIENNIK ZARZĄDZEŃ DYREKCJI POCZT I TELEGRAFÓW W KATOWICACH.

Nr. 4.

Katowice, dnia 25 kwietnia 1933 r.

Rok I.

T R E Ś Ć :

1. POCZTA:

poz. 32. Nadawanie listów urzędowych zapomocą pocztowej książki nadawczej.

poz. 33. Wysyłanie przez władze i urzędy państwowe przesyłek listowych za zwrotnem poświadczaniem odbioru.

poz. 34. Nieprawne pobieranie opłat za doręczanie czasopism.

poz. 35. Kontrola opłat i dopłat pocztowych, oraz zapasów kasowych.

poz. 36. Zagraniczny obrót przekazowy.

poz. 37. Kurs przeliczenia przekazów pocztowych zagranicznych.

poz. 38. Przeliczanie przekazów pocztowych nadchodzących z zagranicy.

POCZTA.

32.

Nadawanie listów urzędowych zapomocą pocztowej książki nadawczej.

W sprawie wpisywania przez władze i urzędy do pocztowej książki nadawczej numerów spraw (pism) zawartych w poszczególnych przesyłkach poleconych w rubrykach 2 do 7, które w myśl przepisu zawartego w § 40 punkt 3 i 9 (tom II. P. 4.) winny być wypełniane według nadruku, oznajmia się — w myśl zarządzenia Ministerstwa Poczty i Telegrafów No. P. W. — 706/17 z dnia 20. III. 1933 r. iż wpisów tych nie powinny urzędy usterkować. Wpisy te dla władz i urzędów wysyłających swoją korespondencję mają istotne znaczenie, a dla służby pocztowej są obojętne, albowiem nadawcze urzędy pocztowe nie są obowiązane sprawdzać zgodności numerów spraw wpisanych do książki nadawczej z numerami podanymi na kopertach listów.

Ponadto rubryki 2 do 6 przy wpisywaniu urzędowych listów poleconych z reguły pozostają wolne, mogą być zatem użyte do wpisywania numerów spraw.

Jeżeliby zachodziła potrzeba omówienia skreśleń wpisów, co w myśl § 40 punkt 9

(II. P. 4) powinno być dokonane w rubryce 7, to w danym razie adnotacyj tych należy dokonać na brzegu kartki książki nadawczej lub pod wpisem ostatniego listu.

No. P. P. 10 z dnia 25 marca 1933 r.

33.

Wysyłanie przez władze i urzędy państwowe przesyłek listowych za zwrotnem poświadczaniem odbioru.

Zgodnie z postanowieniami § 2 rozporządzenia Ministra Poczty i Telegrafów z dnia 5 stycznia 1931 r. o doręczaniu pism i wezwań w postępowaniu administracyjnym (Monitor Polski Nr. 17 z r. 1931, poz. 29 i Dz. Urz. M. P. i T. Nr. 4 z r. 1931, poz. 15), § 50 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 1932 r. o postępowaniu egzekucyjnym władz skarbowych (Dz. U. R. P. Nr. 62 poz. 580 i Dz. Urz. M. P. i T. Nr. 16 poz. 109), § 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Poczty i Telegrafów z dnia 29 grudnia 1932 r. o doręczaniu pism sądowych (Dz. U. R. P. Nr. 118/32, poz. 973 i Dz. Urz. M. P. i T. Nr. 26 z r. 1932, poz. 180), oraz § 49 pkt. 3

ust. 1 przepisów ruchu do ordynacji pocztowej — część ogólna (II. P. 4) władze i urzędy administracji państwowej i samorządu terytorjalnego, władze i urzędy skarbowe w postępowaniu egzekucyjnym, sądy, prokuratury i komornicy sądowi przy wysyłaniu przesyłek listowych z napisem „Na wezwanie sądowe“ oraz wogóle wszystkie władze i urzędy, zwolnione od opłat pocztowych za urzędowe przesyłki listowe, winny przy wysyłaniu przesyłek listowych za zwrotnym poświadczeniem odbioru posługiwać się zwrotnymi poświadczeniami odbioru własnego nakładu.

Wobec powyższych postanowień urzędy pocztowe nie tylko nie mają obowiązku dołączania do wymienionych wyżej przesyłek listowych druków zwrotnego poświadczenia odbioru urzędowego nakładu (druk Nr. 24), lecz przeciwnie winny od nadawców domagać się bezwzględnie dołączania do nadawanych przesyłek własnych egzemplarzy zwrotnego poświadczenia odbioru, a w danym razie odmówić przyjęcia przesyłki, nadawanej za zwrotnym poświadczeniem odbioru.

Gdyby jednak poszczególne władze lub urzędy z powodu braku tego formularza własnego nakładu żądały dostarczenia im tego druku nakładu pocztowego, to Ministerstwo Poczty i Telegrafów wyraża zgodę na dostarczenie im formularzy tego druku (druk Nr. 24), lecz jedynie za zwrotem kosztów własnych, wynoszących obecnie 6 zł. za 1000 egzemplarzy. Władza lub urząd, pragnący nabyć pewną ilość egzemplarzy wymienionego druku, winien albo bezpośrednio albo za pośrednictwem urzędu (agencji) pocztowego zwrócić się do Dyrekcji Poczty i Telegrafów **w Krakowie**, z prośbą o nadesłanie żądanej ilości egzemplarzy tego druku z zaznaczeniem, że należną sumę przekazuje równocześnie na konto czekowe tejże Dyrekcji w P. K. O. Należność za zamówioną ilość egzemplarzy, obliczoną w stosunku 6 zł. za 1000 egz. winna zamawiająca władza lub urząd wpłacić równocześnie na konto czekowe w P. K. O. Dyrekcji Poczty i Telegrafów **w Krakowie**.

Dyrekcja Poczty i Telegrafów na skutek otrzymanego zamówienia i po otrzymaniu z P. K. O. dowodu wpłaty zarządzi wysłanie z podległego jej Składu materiałów pocztowych zamówionych druków pod adresem zamawiającej władzy lub urzędu w przesyłce z napisem: „Sprawa służbowa — wolna od opłaty pocztowej“.

O powyższem powiadamia się podległe urzędy i agencje pocztowe, z poleceniem podania tego zarządzenia do wiadomości miejscowych władz i urzędów państwowych zapomocą ogłoszenia, wywieszzonego w poczekalni lokalu pocztowego, lub w inny sposób, odpowiadający warunkom miejscowym.

Nr. PP 10 z dnia 3 kwietnia 1933 r.

34.

Nieprawne pobieranie opłat za doręczanie czasopism.

W ostatnich czasach napływają zażalenia wydawnictw czasopism na pobieranie przez organa doręczycielskie opłat za doręczanie egzemplarzy czasopism adresatom. Wypadki takie zachodzą szczególnie na prowincji przez doręczycieli agencji pocztowych.

Podając powyższe do wiadomości Dyrekcja oznajmia, że w razie stwierdzenia nieprawego pobierania jakichkolwiek opłat za doręczanie czasopism lub też wogóle przesyłek, będzie winnych pracowników pociągała do surowej odpowiedzialności służbowej.

Nr. PP 20 z dnia 3 kwietnia 1933 r.

35.

Kontrola opłat i dopłat pocztowych, oraz zapasów kasowych.

Z powodu przesunięcia z dniem 1. IV. b. r. niektórych urzędów pocztowo-telegraficznych z II do III klasy zmienia się przydział urzędów i agencji pocztowych pod względem kontroli opłat i dopłat pocztowych, tudzież kontroli zapasów kasowych następująco:

Katowice I:

Bielszowice	Katowice 4	Kończyce k. Rudy śl.
Bykowina	„ 5	Kostuchna
Halemba	„ 6	Łaziska Górne
Katowice 2	„ 7	Łaziska Średnie
„ 3	Kochłowice	Makoszowy

Mikołów
Mokre k. Mikołowa
Murcki
Nowa Wieś k. Król. Huty

Paniówki
Pawłów k. Bielszowic
Piotrowice k. Katowic
Podlesie

Przyszowice
Wełnowiec
Wry

Król-Huta I:

Brzeziny śląskie
Buchacz
Chebzie
Chorzów
Chropaczów
Dąbrówka Wielka
Godula
Hajduki Nowe

Hajduki Wielkie
Król. Huta 2
Lipiny śląskie
Łagiewniki śląskie
Nowy Bytom
Orzegów
Piekary Wielkie
Radzionków

Rojca k. Tarnowskich Gór
Ruda śląska
Sucha Góra
Świętochłowice 1
Świętochłowice 2
Szarlej

Bielsko I:

Aleksandrowice
Bystra na Śląsku
Czechowice
Drogomyśl
Dziedzice
Goczałkowice Zdrój
Grodzic na Śląsku
Jaworze

Kamienica na Śląsku
Kobiór
Łąka k. Pszczyny
Miedzna
Olszówka Dolna
Pruchna
Pszczyna
Rudzica

Tychy
Urbanowice
Wapienica
Wisła Wielka
Zabrzeg
Zebrzydowice 1
Zebrzydowice 2

Rybnik I:

Brzezine k. Rybnika
Chwałowice k. Rybnika
Czerwionka
Dębieńsko Wielkie
Gierałtowice
Godów
Gorzyce k. Rybnika
Jastrzębie Zdrój
Knurów

Kopalnia Emy
Kornowac
Leszczyny
Lubomia
Łyski
Niedobczyce
Niewiadom
Pszów
Radlin

Raszczyce
Rogów nad Olzą
Ruptawa
Rybnik 2
Rydułtowy
Szczygłowice
Świerklany Górne
Wodzisław k. Rybnika

Tarnowskie Góry:

Boronów k. Lublińca
Herby k. Lublińca
Kalety
Kochanowice
Kochcice
Koszęcin
Koźmidry

Lisów k. Lublińca
Lubecko
Lubliniec
Lubsza k. Kalet
Miasteczko k. Tarn. Gór
Nakło śląskie
Pawonków

Piekary Rudne
Repty Nowe
Sadów
Strzybnica
Świerklaniec
Woźniki na Śląsku

Mysłowice:

Bieruń Nowy
Bieruń Stary
Brzezinka
Bytków k. Siemianowic śl.
Chełm k. Mysłowic

Dąbrówka Mała
Giszowiec
Imielin
Janów k. Katowic
Lędziny

Michałkowice
Nikiszowiec
Siemianowice śląskie
Szopienice.

Cieszyn :

Brenna	Mizerów	Szeroka
Bujaków	Ornontowice	Ustroń
Chybie	Orzesze	Warszowice
Golasowice	Paniowy	Wisła 1
Goleszów	Pawłowice k. Żorów	Woszycze
Istebna	Pogwizdów	Zarzecze n. Wisłą
Jaworzynka	Skoczów	Żory
Koniaków	Strumień	
Kończyce Wielkie	Suszec	

Do powyżej wymienionych urzędów kontrolnych mają przydzielone urzędy o jednej sile urzędniczej i agencje pocztowo-telegraficzne odsyłać dokumenty podlegające kontroli opłat i dopłat pocztowych, oraz wszystkie urzędy od III. do najniższej klasy tudzież agencje pocztowo-telegraficzne, dokumenty podlegające kontroli zapasów kasowych w sposób i terminach przewidzianych w § 3 Przepisów Rachunkowo-Kasowych — tom X. R. 3.

Niniejsze zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1. V. 1933 r., z którym to terminem traci moc obowiązującą zarządzenie ogłoszone w okólniku nr. 7 z roku 1930 poz. 42, jakoteż zarządzenie ogłoszone w okólniku nr. 14 z roku 1930 poz. 89, w części odnoszącej się do kontroli zapasów kasowych.

No. P. K. 13 z dnia 25 marca 1933 r.

36.**Zagraniczny obrót przekazowy.**

Zdarza się, iż nadawcy przy wysyłaniu przekazów pocztowych do Stanów Zjednoczonych Ameryki, Kanady i Wielkiej Brytanji umieszczają na odcinkach przekazów prywatną korespondencję, sądząc, że odcinki takie dochodzą do rąk adresatów.

Ponieważ przekazów podlegających wypłacie w Ameryce, Kanadzie i Wielkiej Brytanji nie wysyła się do tych krajów, lecz sporządza z nich wykazy i wysyła się tylko wykazy, zatrzymując oryginalne przekazy w Polsce, zarządza się, aby urzędy i agencje pocztowe przy przyjmowaniu przekazów informowały w takich przypadkach nadawców, że przekazy oryginalne nie dochodzą do rąk adresatów i że wszelką korespondencję z adresatami przekazów należy odrębnie przeprowadzać.

Również nie wolno umieszczać prywatnej korespondencji na odcinkach przekazów wysyłanych do tych krajów, z którymi utrzymuje się wymianę nie bezpośrednio, lecz za pośrednictwem innych krajów, które na podstawie otrzymanych przekazów z Polski wystawiają nowe przekazy na kwoty pozostałe po odliczeniu od pierwotnych kwot przekazowych przypadających opłat za pośrednictwo.

Do krajów takich zaliczają się: Indje holenderskie, kolonje i Protektoraty francuskie w Indochinach, oraz zespół innych kolonij francuskich, Kongo belgijskie, Palestyna, Syrja — Liban i obszar Latakja, kolonje portugalskie, kolonje holenderskie, Unja Południowo-Afrykańska, Argentyna i te wszystkie kraje, z którymi wymiana przekazów pocztowych odbywa się za pośrednictwem Wielkiej Brytanji.

Nr. PK 21 z dnia 30 marca 1933 r.

37.**Kursy przeliczenia przekazów pocztowych zagranicznych.**

Przy podawaniu kursów przeliczenia dla przekazów pocztowych, wystawianych w walucie francuskiej, wymienia się tylko Francję z pomięciem Maroka francuskiego i Terytorjum Saary, wskutek czego zdarzają się przypadki, że urzędy pocztowe uzupełniając tabele zagranicznych przekazów zmieniają kurs przeliczenia dla przekazów pocztowych do Francji, a nie zmieniają kursu do Maroka francuskiego i Terytorjum Saary.

Tego rodzaju postępowanie jest niewłaściwe, gdyż kurs przeliczenia podawany dla przekazów pocztowych do Francji należy stosować do tych wszystkich krajów, do których wystawia się przekazy w walucie francuskiej

(franki i centymy francuskie, t. j. do Maroka francuskiego, Terytorjum Saary, Tunisu, Grecji i kolonij francuskich.

Wynika to z treści okólnika Nr. 1980/2563/2674/VI z dnia 31. III. 30. r. (Dz. Urz. M. P. i T. Nr. 7/30), gdzie kurs „35“ podano zarówno dla Francji jak dla Terytorjum Saary i Maroka francuskiego, oraz z treści zarządzeń w sprawie wymiany przekazów z Tuniszem, Grecją, kolonjami i Protektoratami francuskimi w Indochinach oraz zespołem innych kolonij francuskich (Dz. U. M. P. i T. Nr. 10 i 19 z 1930 r. i Nr. 19 z 1931), w których to zarządzeniach wyraźnie postanowiono, że przeliczanie wpłaconych przez nadawców kwot przekazowych na franki francuskie winny urzędy nadawcze przeprowadzać według kursu obowiązującego dla przekazów pocztowych do Francji.

To samo odnosi się również do kursu dolara amer. i funta szterlinga to znaczy, że kurs dolara amer. i funta szterlinga należy stosować nie tylko przy przyjmowaniu przekazów do Ameryki i Wielkiej Brytanji, lecz także do tych wszystkich krajów, w wymianie z którymi przyjęto walutę amer. lub angielską, a więc do Bułgarii, Chin, Chili, Islandji, Portugalji, Egiptu, Palestyny i t. p.

Obecnie Ministerstwo Poczt i Telegrafów będzie podawało zmiany kursu przeliczeń nie wyszczególniając wogóle dotyczących krajów np. 100 marek niemieckich = 211 złotych, 100 franków francuskich = 35 złotych i t. p., aby w ten sposób przy przetelegrafowywaniu dotyczących okólników nie przysparzać stacjom telegraficznym niepotrzebnej pracy wskutek nadmiernej ilości słów.

Rzeczą zaś już urzędów i agencji pocztowych będzie odpowiednio uzupełniać tabelę przeliczeń przekazów zagranicznych zmieniając kurs przeliczeń do tych wszystkich krajów — do których wystawia się przekazy we frankach francuskich, dolarach amer., funtach szterlingów, florenach holenderskich i t. p. lub też dla uproszczenia przeprowadzać zmiany tylko w rubrykach: Francja, Ameryka, Wielka Brytanja, Holandia i t. p., a odnośnie innych krajów jak Maroko franc., Terytorjum Saary, Chiny, Chili, Palestyna, Indje holenderskie i t. p. umieścić we właściwych rubrykach uwagę „patrz Francja“, „Wielka Brytanja“, „Ameryka“, i t. p.

No. K. P. 21 z dnia 25 marca 1933 r.

38.

Przeliczanie przekazów pocztowych nadchodzących z zagranicy.

Pomimo zarządzeń Nr. 439 z dnia 20. XII. 1928 r. i Nr. 29 z dnia 23. I. 1929 r., aby urzędy i agencje pocztowe zwracały uwagę na kursy przeliczania nadchodzących do Polski zagranicznych przekazów pocztowych i przekazów z rażącymi błędami, których kwoty w walucie polskiej widocznie nie odpowiadają kwotom wpłaconym przez nadawców i przypuszczalnemu kursowi przeliczenia, t. j. kursowi obowiązującemu w danym kraju w chwili nadania nie wypłacały lecz przesyłały z powrotem do urzędów nadania w celu usunięcia omyłki, sprostowano, że zarządzenia powyższe nie osiągnęły pożądanego skutku.

Ministerstwo Poczt i Telegrafów przeprowadzając często w tych sprawach korespondencję z obcemi Zarządami, a w szczególności z Francją stwierdziło, że w przeważnej części przypadków chodzi o przekazy z rażącymi i widocznymi omyłkami np. 20 fr. fr. = 694.44 zł, 100 fr. fr. = 343.72 zł, 400 fr. fr. = 1160 zł., 400 lirów = 900 zł. i t. p. co świadczy w dużej mierze o lekceważeniu obowiązków przez pracowników pocztowych w wykonywaniu służby pocztowej.

Stosunek złotego do walut obcych zagranicą, jak wiadomo, często nie pokrywa się z kursem tych walut w Polsce, lecz wykazuje pewne różnice i kwota podana na przekazie w złotych nie będzie odpowiadała ściśle kursowi odnośnej kwoty, np. w Niemczech obowiązuje kurs — 100 zł. = 47 RM

$$\text{czyli } 1 \text{ RM} = \frac{100}{47} \text{ zł.}$$

$$100 \text{ RM} = \frac{100 \cdot 100}{47} \text{ zł.} = 212.76 \text{ zł.}$$

Jeżeli w Polsce stosuje się w tym samym czasie kurs np. 100 RM. = 213 zł., 215 zł. lub 217 zł. — to przekazy nadchodzące z Niemiec, a wykazujące takie odchylenia w złotych należy uważać za prawidłowe.

Ponieważ kursy zagraniczne nie są podawane do wiadomości urzędów pocztowych, należy przy sprawdzaniu dokładności przerachowania nadchodzących przekazów brać za podstawę kurs stosowany w Polsce, wypośredkując z niego w przybliżeniu kurs przeliczenia

w odwrotnym kierunku, t. j. przy przyjmowaniu przekazów zagranicą do Polski.

Np. 100 fr. fr. = 35 złotych czyli

$$1 \text{ zł.} = \frac{100}{35} \text{ fr. fr.}$$

$$100 \text{ zł.} = \frac{100 \cdot 100}{35} \text{ fr. fr.} = 285 \text{ fr. fr.}$$

We Francji obowiązuje przypuszczalnie wtedy kurs 100 zł = 280 fr. fr. lub 290 fr. fr.

Zatem przekazy nadchodzące z Francji, a przeliczone po kursie 100 zł. = 280 fr. fr. lub 290 fr. fr., kiedy w Polsce obowiązuje równocześnie kurs 100 fr. fr. = 35 zł. czyli 100 zł. = 285 fr. fr., urzędy pocztowe winny realizować.

Zwrócićby jednak należało już przekaz gdyby okazało się, że urząd nadania dokonał przeliczenia po kursie np. 100 zł. = 150 fr. fr. lub 200 fr. fr., a w Polsce stosowano wówczas kurs przy przyjmowaniu przekazów do Francji 100 fr. fr. = 35 zł., czyli 100 zł. = 285 fr. fr.

Naprowadzone przykłady powinny urzędom pocztowym przyczynić się do zrozumienia powołanych na wstępie zarządzeń i do odróżnienia przekazów z rażącymi i widocznymi omyłkami od przekazów, których kwoty w złotych nie odpowiadają tylko ściśle kursowi obowiązującemu w Polsce.

Mniejsze odchylenia, jak wykazano wyżej w kursach stosowanych przy przyjmowaniu przekazów między dwoma krajami muszą zachodzić, ponieważ notowania giełdowe w Polsce i zagranicą, powodowane różnymi tendencjami zebrań giełdowych (podaż, popyt) nie są co do równowartości jednakowe.

Ponadto Zarządy krajów nadania, ustalające same kursy, według jakich mają płacić nadawcy — w celu zabezpieczenia się przed możliwymi stratami, mogącami wyniknąć z wymiany przekazów pocztowych, stosują miernik nieco wyższy od kursu giełdowego.

Urzędy pocztowe mając uwidocznione na stronie adresowej przekazów z zagranicy także kwoty wpłacone przez nadawców w walucie obcej, mogą łatwo sprawdzać ich przewalutowanie bez przeprowadzania wskazanych wyżej działań arytmetycznych, posługując się tylko tabelą przeliczeń dla obrotu przekazowego i biorąc za podstawę kurs obowiązujący przy przyjmowaniu przekazów do danego kraju.

Przykład:

Urząd ma sprawdzić nadeszły przekaz z Niemiec na 500 zł., na którym uwidoczniła jest także wpłacona przez nadawcę kwota w walucie niemieckiej np. 235 RM.

W takim przypadku należy odszukać odpowiedni współczynnik na stronie A tabeli przeliczeń, gdzie są podane kursy przeliczeń z waluty obcej na walutę polską, aby się przekonać, że 235 RM. po kursie obowiązującym w Polsce np. 100 RM. = 214 zł. wynosi 502.70 złotych.

Z powyższego wynika, że kwota 500 złotych, na którą został wystawiony przekaz z Niemiec odpowiada kwocie wpłaconej przez nadawcę i przypuszczalnemu kursowi przeliczenia w Niemczech i przekazu takiego nie należy usterkować.

Natomiast winien już urząd zwrócić przekaz, gdyby stwierdzono, że nadawca wpłacił np. 300 RM. lub 400 RM. a przekaz był wystawiony na 500 zł.

Identycznie można sprawdzić ten sam przekaz, posługując się tabelą przeliczenia waluty polskiej na obcą na stronie B. Wówczas 500 zł. po kursie „214” będzie odpowiadało 233.64 RM.

Urzędy i agencje winny zapoznać się dokładnie z podanymi przykładami i na tej podstawie sprawdzać kursy przeliczeń przekazów nadchodzących z zagranicy.

No. P. K. 21 z dnia 31 marca 1933 r.

Adres Administracji: Dyrekcja Poczt i Telegrafów
(Oddział Organizacyjny)
Katowice, ul. Słowackiego 11.